

Tájékoztató tetováló- és piercingstúdió üzemeltetőknek

Higiéniai követelmények

Olyan tevékenységeknél, amikor a bőr és a nyálkahártya megsérül, magasabb a fertőzésveszély a vérrel, vérsavóval terjedő betegségek tekintetében. A fertőző betegségek megelőzése, a fertőzés korai felismerése és az elterjedés megakadályozása érdekében ezek a tevékenységek a fertőzésvédelmi törvény (IfSG, [1]) és a fertőző betegségek prevenciójáért hozott rendelkezés (Hygiene-Verordnung, [2]) hatálya alá esnek.

Ez a bejelentőlap tájékoztatja, hogyan alkalmazza ezen törvény és rendelkezés kívánalmait tetováláskor és piercingeléskor és hogy milyen intézkedésekkel minimalizálhatja az egészségkárosodás kockázatát ön és vendégei érdekében.

A munkahely higiénikus kialakítása

A munkakörnyezet, amelyben a tetoválás és a piercingelés zajlanak, legyen elválasztva a stúdió egyéb területeitől, építészeti (pl. külön szobában, helyiségben) vagy legalább funkcionálisan (pl. válaszfallal). A munkaterületen lehetőleg csak olyan tárgyak, eszközök legyenek, amelyek a tetoválás és a piercingelés kivitelezéséhez szükségesek. A munkakörnyezet legyen rendezett, pormentes, tiszta.

A munkaterület elérhető közelségében legyen higiénikusan kialakított kézmosó mosdókagyló, folyékony szappan- és kézfertőtlenítő adagolóval, kézápolószerrel, eldobható (egyszer használatos) kéztörölközővel és a kéztörölközőhöz tartozó adagolóval. A hagyományos szappan nem megfelelő. A munkaterület fröcskölés általi szennyeződésének elkerüléséért ez a kézmosó terület legyen legalább egy méternyire vagy valamilyen fröcskölésvédelemmel ellátva.

A munkaterület minden felülete, mint a kezelő szék vagy ágy, a pakolófelületek, a padló és a falak legyenek sima felületűek, lemoshatóak és fertőtleníthetőek. A hely, ahova leteszik az eszközöket a munkavégzés alatt legyen letakarva eldobható alátéttel, vendégenként cserélve. A kezelő szék vagy ágy is ugyanígy minden vendégnél legyen újra letakarva. Javasoljuk az eldobható papír adagoló alkalmazását.

A munkaterületen álljon rendelkezésre átszűrőbiztos szemetes a hegyes, éles vagy törékeny anyagoknak (tű, borotva, kanül stb.)

Közvetlenül a munkaterületen tilos az evés, ivás, dohányzás és háziállatok jelenléte, a mikrobákkal (csirákkal) való szennyeződés elkerülésére.

Személyes higiéniai előírások és kézfertőtlenítés

A jó kézhigiénia a legfontosabb a kórokozók átvitelének megelőzésére. Ezalatt a kézmosást és a kézfertőtlenítést értjük.

Munkakezdéskor és minden WC-használat után szappannal alaposan kezet kell mosni. Ezen felül a következő esetekben kell a kezeket fertőtleníteni:

- tetoválás előtt
- tetoválás után
- vérrel vagy bármilyen testnedvvel történő érintkezés után
- szennyezett felülettel vagy tárggyal való érintkezés után
- a védőkesztyű levétele után (a kesztyű szabad szemmel nem látható apró sérülésén keresztül is szennyeződhetünk)

A kézfertőtlenítés tetoválóknak és piercereknek törvényileg kötelező (a "Hygieneverordnung" által). Ezért minden tetoválóknak és piercernek lehetőséget kell adni a kézfertőtlenítés korrekt végrehajtására. Ennek helyes végrehajtásáról rengeteg oktatóvideó van a neten (pl. <http://www.krankenhaushygiene.de/informationen/videos/>).

A száraz tenyérbe 3-5ml higítatlan fertőtlenítő kerül. Ezután mindkét kezet alaposan bedörzsöljük.

A kézhátra, az ujjak közötti területre és a körmökre is különösen ügyeljünk. Tartsuk be a gyártó által előírt hatóidőt (legtöbbször 30 mp). A hatóidő tartamára a kezet nedvesen kell tartani.

A kézfertőtlenítést mindenképpen olyan szerrel végezzük, amelynek hatékonysága bizonyított. Ezekről a fertőtlenítőszerokről a "Verbund für angewandte Hygiene" (VAH, www.vah-online.de)

listát vezet. Ha egy termék szerepel ezen a listán, azt általában feltüntetik a dobozon és a termékinformációk között is.

A tetoválás alatt egyszer használatos kesztyűt kell viselni. Ezeket vendégenként, illetve szennyeződés, vagy a kesztyű sérülése esetén cserélni kell.

A bőrfelület ellátása

A tetovált vagy piercingelt bőrfelületet alaposan szőrteleníteni kell, majd megtisztítani és fertőtleníteni. Egyszer használatos eldobható borotvát használjunk külön minden egyes vendégnél. A fertőtlenítés előtt a bőr legyen száraz. A kézfertőtlenítést mindenképpen olyan szerrel végezzük, amelynek hatékonysága bizonyított. A kézfertőtlenítőszer a gyártó által megadott hatóidőt betartva, hígítatlanul, alaposan eloszlatva a kézre szórva (fújva) vagy steril vattával kell felvinni. A hatóidő alatt a kezelt bőrfelületet nedvesen kell tartani.

A bőr tisztítása a tetoválás alatt és után steril vízzel vagy hasonlóan steril folyadékkal történjen. A tetoválás vagy piercingelés után javasoljuk steril kötés felhelyezését. Minthogy a tetováláskor általában az a szokás, hogy a tetovált bőrfelületet sebkezelő és gyógykrémmel kezeljük és frissen tartó fóliával körültekercseljük, igyekezzünk úgy eljárni, hogy az eredmény legalább a sterilhez közelítsen.

Fontos:

Bőr- és nyálkahártyafertőtlenítő szereket csak az eredeti flakonból használjunk. Áttöltésük nem megengedett.

Mivel embereken alkalmazzuk őket, mindkettő gyógyszernek számító készítmény.

Áttöltéskor előfordulhat, hogy a fertőtlenítőszer a környezetből származó kórokozókkaal elegyedik, ráadásul ez az eljárás jogilag gyógyszer előállításnak minősül, miáltal a termékre vonatkozó felelősség is átszáll a felhasználóra.

Az eszközök kezelése

Azoknak a tárgyaknak, amelyek a bőrön vagy a nyálkahártyán áthatolnak, ezáltal a vérárammal kapcsolatba kerülhetnek, sterilnek kell lenniük. Ez törvényileg előírt kötelessége a tetoválóknak és a piercingeknek. Ide tartoznak a tetováló tűk, a piercingeléshez használt kanülök vagy branülök és a szűrőskor elhelyezett ékszerek.

Mivel a többször használható eszközök alapos tisztítása, fertőtlenítése és sterilizációja nagyon nehéz, költséges és időigényes, alapvetően egyszer használatos anyagok használatát javasoljuk.

Tűként csak steril egyszer használatos termékek használhatóak!

Azokat az eszközöket, amelyek nem hatolnak át a bőrön vagy nyálkahártyán, de megsérthetik azokat, vagy sérült bőrrel, nyálkahártyával érintkezhetnek, alaposan meg kell tisztítani és fertőtleníteni kell. Ide tartoznak pl. a tűtartók, fogóeszközök, csipeszek és ollók.

Bár a tetováló gép nem kerül közvetlen kapcsolatba a bőrrel és a nyálkahártyával, de a tetováló keze által vérrrel és festékkel is érintkezhet. A tetováló gép megfelelő előkészítése a legtöbb modellnél korlátozott vagy egyáltalán nem lehetséges. Minden vendég után fontos a tetováló gép töröls általi fertőtlenítése. A szennyeződés elleni védelem érdekében a tetováló gépet és a kapcsolódó áramkábelt csomagoljuk fóliába. Tetoválás után ezt a fóliát távolítsuk el, a gépet tisztítsuk meg és egy erre alkalmas fertőtlenítőszerrel töröljük át. A fertőtlenítés a fólia használata ellenére is szükséges, mivel a fólia sosem fed 100%-osan.

Az eszközök előkészítése

A munkaterület szennyeződésének elkerülésére az eszközök előkészítése egy elkülönített helyen legyen (külön helyiségben vagy legalább elválasztva a munkaterülettől). A tiszta és nem tiszta munkafázisokat is különítsük el (külön helyiség vagy válaszfalal elkülönített rész). Az előkészítő terület felületei legyenek simák, könnyen tisztán tarthatóak és fertőtlenítőszerrel áttörölhetőek.

Alapvetően az előkészítés sorrendje:

Tisztítás - Fertőtlenítés - Sterilizálás

A **tisztítás** lehet kézi, tisztítókefe segítségével, vagy ultrahangos tisztító segítségével. Ultrahangos tisztító használatakor tartsuk be a gyártó utasításait. Az eszközök ultrahangos tisztítása sosem helyettesíti a fertőtlenítést! A tisztítás után az eszközöket mossuk le folyóvízzel (csapvízzel), hogy a tisztítószer maradványokat eltávolítsuk és alaposan szárítsuk meg őket.

Fertőtlenítéskor a megtisztított eszközöket egy eszközök fertőtlenítésére való szerrel töltött kádba helyezzük. Figyeljünk rá, hogy a fertőtlenítőszer az eszközöket teljesen befedi, nem érintkezik levegővel. Csuklós eszközöket nyitva helyezzük az oldatba, az üreges eszközöket alaposan öblítsük át. Mindenképpen vegyük figyelembe és tartsuk be a gyártó utasításait a koncentrációra, hőmérsékletre és hatóidőre vonatkozóan, csakúgy mint az eszközök anyagának összeférhetőségére vonatkozóan. Az előírt koncentráció vagy hatóidő túllépése az eszközök rozsdásodásához vezethet és lerövidíti az élettartamukat.

Az eszközöket fertőtlenítő folyadékot legalább munkanaponként és látható szennyeződés esetén cseréljük le. A hatóidő lejártá után az eszközöket ivóvízzel alaposan öblítsük át és gondosan szárítsuk meg.

Az eszközfertőtlenítőszer kiválasztásakor figyeljünk rá, hogy a szer hatékonysága bizonyított (pl. VAH lista) és hatékony legyen Hepatitis B, Hepatitis C és HIV ellen, hatását tekintve "begrenzt-viruzid" (korlátozottan vírusölő - bizonyos vírusok ellen hatékony) legyen.

A **sterilizálás** leghatékonyabb módja a gőzsterilizáció 121-134 °C-on. Ez a sterilizációs módszer szavatolja a sterilizációs folyamat nagyobb biztonságát és jobb ellenőrizhetőségét. Ajánljuk a B vagy S osztályos kis gőzsterilizátor használatát, melyek automatikusan dokumentálják a sterilizációs paramétereket. Alternatív megoldás lehet tetováló és piercingstúdiókban a 180°C-os forró levegős sterilizátor. Ez azonban nem alkalmas az üreges eszközök sterilizálására. A használt eszközökhöz és műszerekhez passzoló, engedélyezett és érvényesített sterilizáló eljárást alkalmazunk. Érvényes eljárásnak számítanak azok, amelyek hatása bevizsgált és bizonyított. A berendezések karbantartása és felülvizsgálata a gyártó által meghatározott módon rendszeresen történjék.

Minden sterilizált eszközt feliratozzunk a sterilizálás dátumával, a tartalommal és az tételszámmal. Azon termékek kezelésére vonatkozó alapvető utasításokat, amelyek bőrrel és nyálkahártyával érintkeznek vagy azokon áthatolnak, a Robert Koch Institut honlapján találjuk. Az eszközök előkészítésére vonatkozó részletes útmutatást továbbá a Ländrarbeitskreis higiéniai kerettervében találunk.

Felületek tisztítása és fertőtlenítése

A munkaterületnek por és szennyeződésmentesnek kell lennie. Azok a felületeket, amelyek közvetlenül érintkeznek a vendéggel vagy a használt eszközökkel, minden egyes vendég után törlés útján fertőtleníteni kell. A padlót minimum munkanaponta és látható szennyeződéskor meg kell tisztítani, a munkaterületen fertőtleníteni is. Erre alkalmas fertőtlenítőszerrel használunk, amelynek a hatékonysága bizonyított (pl. VAH lista) és bizonyítottan alkalmas bizonyos vírusok elpusztítására ("begrenzt-viruzid") és bizonyítottan jó Hepatitis B, Hepatitis C és HIV ellen. Felbontott fertőtlenítő szereket csak addig használjuk, amíg a gyártó által megadottan lehetséges, a felbontási és lejárati időt betartva. Javasoljuk egyszer használatos törülköző adagolókat használatát a gyártói utasítások figyelembevételével.

A fertőtlenítőszeres áttörés hatékonyabb (előnyösebb), mint a spray általi fertőtlenítés, kivéve a nehezen megközelíthető helyeket. Egyrészt az alkoholtartalmú (spray) fertőtlenítőknél nagy felületen használva fennáll a robbanás- és tűzveszély, másrészt belélegzésével a felhasználó is egészségkárosodásnak van kitéve.

Festékek kezelése

A tetováló festékeket porvédett helyen, zárt fiókban vagy szekrényben tároljuk. A szavatossági időt és a felbontás utáni felhasználhatóságot tartjuk be. A tetoválás előtt a felhasználandó festéket töltsük ki egyszer használatos festékes kupakokba. A kupakot és a maradék festéket tetoválás után távolítsuk el (dobjuk ki). Az egyszer használatos festékes kupakokat felhasználásig por- és szennyeződésmentes helyen tároljuk. Ha a festéket hígítanunk kell, csak steril vízzel vagy folyadékkal hígítsuk.

A vendégek felvilágosítása, tanácsadás

A jelenlegi jogállás szerint a tetoválás és a piercingelés testi sértésnek számít. Emiatt még a tetoválás vagy piercingelés előtt minden vendéget tájékoztatni kell arról, hogy mi fog történni, a lehetséges rizikókról és a helyes utókezelésről. Javasoljuk az írásos hozzájárulást, beleegyezést. Kiskorúak csak a nevelésre jogosult beleegyezésével tetováltathatnak.

Védőoltások

Tetováláskor és piercingeléskor fokozottan fennáll a Hepatitis B fertőzés veszélye a vérrrel és a sebbel való érintkezés miatt. Ilyen foglalkozást űzőknek javasolt a Hepatitis B védőoltás beadatása (Ständige Impfkommission am Robert Koch-Institut (STIKO)). Ezt a háziorvosától kérheti.

Közegészségügyi terv (Hygieneplan)

A minőségirányítás keretein belül javasoljuk egy közegészségügyi terv készítését, amiben a fertőzésveszély elkerülésének intézkedéseit és a közegészségügyi szervezet szabályozásait rögzítjük. Ebben a következő területek szerepeljenek:

- személyes higiénia
- általános fertőtlenítési intézkedések
- higiéniai intézkedések tetoválás előtt, alatt és után
- az eszközök előkészítése
- ellátás és eltávolítás

A közegészségügyi tervet rendszeresen aktualizáljuk a körülmények változásakor (pl. személyzet változása, új eszköz beszerzése).

Közegészségügyi terv megléte tetováló és piercingstúdiókban törvényileg nincs előírva.